

منوچہر کی مرام

سلاطین موری طلائع

آلن بایاش

Three Golden Hairs

A king, who has lost his way to his palace, is spending the night in the hut of the forest warden. There he hears from the angels standing by the door that the son, newly born to the forest warden, will one day marry the king's daughter. The King tries to somehow kill the boy but is not successful. The boy marries the King's daughter with the aid of the angels who have been protecting him and then starts a journey upon the King's request to bring him three golden hairs of the Lady Sun. He returns home successfully with a lot of gifts he had received from the people through his journey due to the good services he had rendered to them. The King is tempted and starts a journey himself to get all the good things his neighbors have. He never returns.

سه اتناج موی طلائی

بارنوسی

دکتر منوچهر کی مرّام

برای گروه سنی ۱۰ تا ۱۲ سال

شیاویز

Three Golden Hairs

ISBN 964 - 5511 - 99 - 2

Author: Manuchehr Kaymaram

Translator: M. A. Ghahremani Ghajar

Illustrator: Alain Bailhache

All rights are reserved for the publisher

روزی بود و روزگاری بود. در زمانهای قدیم پادشاهی زندگی می‌کرد که غیر از شکار هیچ کاری نداشت. یک بار در تعقیب شکار آن قدر رفت که راه و همراهان را در جنگل گم کرد. هرچه این طرف و آن طرف زد، فایده نداشت. هوا رو به تاریکی می‌رفت. سلطان ترسید که در تاریکی خودش شکار جانورهای جنگل شود. از دور سوسوی روشنایی کم‌رنگی را دید. به سمت نور رفت. یک خانه‌ی محقر و قدیمی بود. معلوم بود آدمهای کم‌درآمد و فقیری آن‌جا زندگی می‌کردند. سلطان لباس شکارچیها را به تن داشت و شناخته نمی‌شد. در زد. صدای ضعیف مردی از داخل بلند شد:

— در باز است.

سلطان در را فشار داد. در با صدای خشکی روی پاشنه
چرخید. صدای ناله‌ی زنی شنیده می‌شد. مردی نگران پیش آمد.
سلطان با پریشانی گفت:

- راه را گم کرده‌ام. ممکن است مرا تا جاده‌ی اصلی راهنمایی
کنید؟ پاداش مناسبی به شما خواهم داد.
مرد جواب داد:

- می‌توانم کمکتان کنم، اما حالا نه.

- چرا؟

- صدای ناله‌ی زنم را می‌شنوید؟

- چه ناراحتی دارد؟

- هیچ. باید یک بچه به دنیا بیاورد. نمی‌توانم او را تنها بگذارم.

- بله، می‌فهمم. اما من هم نمی‌توانم شب را تنها توی جنگل
بمانم.

- درست است. شما می‌توانید آن طرف حیاط، بالای طویله‌ی
اسبها روی علفهای خشک استراحت کنید. فردا صبح شما را
به مقصدتان راهنمایی خواهم کرد. بفرمایید با نور شمع شما را
تا انبار علوفه ببرم.

سلطان عادت نداشت طبقه‌ی بالای طویله روی علفهای
خشک بخوابد. خوابش نمی‌برد. ناراحت بود. تا صبح از این پهلوی
به آن پهلوی شد و غلت زد. نیمه‌های شب، سلطان هنوز بیدار بود که
صدای گریه‌ی نوزادی را شنید. فهمید زن باردار بچه را به دنیا
آورده است. کمی بعد صدای چند زن را شنید. کنجکاو شد. از
سوراخ در شکسته‌ی انبار علوفه بیرون را نگاه کرد. با تعجب بسیار سه
زن سالخورده را دید که لباسهای سفید تمیز و زیبایی پوشیده بودند.

آنها هرکدام شمع روشن
بلندی در دست داشتند، دور
گهواره ایستاده بودند و نوزاد
داخل گهواره را تماشا می کردند.
سر و وضع آنها هیچ تناسبی با
خانه‌ی جنگل بان فقیر نداشت.
سلطان در سکوت و خلوت شب
صدای آنها را شنید. خوب گوش
داد بفهمد درباره‌ی چه حرف
می زنند. یکی از زنها که جوان تر
بود، گفت:

- پسر قشنگی است، اما
حیف که بعد از به دنیا آمدن،
از نعمت مادر داشتن
محروم شد. حالا تنها و
بی مادر چه روز و روزگاری
پیدا خواهد کرد؟
زن میان سال نگاهی به او
انداخت و گفت:

- برای این بچه هیچ نگران نباش، اگر چه خطرهای بسیاری در پیش دارد، اما عمرش به دنیا است. ما سه نفر او را به فرزند خواندگی قبول می‌کنیم.

زن سالخورده انگشتش را روی پیشانی نوزاد گذاشت و گفت:
- راحت بخواب، تو روزی با دختر سلطان عروسی خواهی کرد.
بعد نگاه اطمینان‌بخشی به دو زن همراهش انداخت و گفت:
- برویم، خیالتان راحت باشد.

آنها سه پری بودند که شمعه‌ها را خاموش کردند و ناپدید شدند.
سلطان به شدت نگران شد. تا صبح خوابش نبرد. با خودش گفت:
"نمی‌گذارم پیش بینی آنها واقعیت پیدا کند!"

صبح که شد، سلطان به دیدن جنگل بان رفت که با درماندگی
فرزندش را در آغوش گرفته بود و نمی‌دانست چه کند.

- گریه نکن پسر. تو باید بفهمی که مادرت پیش فرشته‌ها رفته است.
سلطان به او نزدیک شد و با لحن مهربانی گفت:

- نگران نباش، من آدم ثروتمندی هستم. برای پسرت پرستار
می‌گیرم و بزرگش می‌کنم، مثل بچه‌ی خودم.

جنگل بان که نمی‌توانست به تنهایی از بچه پرستاری کند، به ناچار
قبول کرد و گفت:

- خداوند به شما عوض بدهد و خیر از زندگی ببینید.
سپس سلطان را راهنمایی کرد که به قصر بازگردد.

همین که سلطان به قصر وارد شد به او خبر دادند که همسرش شب قبل دختری به دنیا آورده است. سلطان با شنیدن این خبر اول خوشحال شد، ولی بعد ترسید که پیش‌بینی آن سه‌پری عملی شود. به دیدار همسرش رفت، او را نوازش کرد، دختر قشنگ و کوچولویش را در آغوش گرفت و بوسید. بعد آهسته زیر لب گفت:

- عروسک قشنگم، من اجازه نخواهم داد پیش‌بینی آن زنها آینده‌ی تو را خراب کند. سلطان یکی از سوارکاران مورد اعتمادش را احضار کرد، نشانی جنگل بان را به او داد و گفت: - می‌روی از جنگل بان پسر نوزاد او را تحویل می‌گیری. بعد بدون این که کسی متوجه شود، او را در رودخانه غرق می‌کنی. این راز را باید برای همیشه پیش خود نگاه‌داری.

سوارکار به خانه‌ی جنگل بان رفت. نوزاد را با گهواره تحویل گرفت و روی پل بزرگ رودخانه رفت. خوب اطراف را نگاه کرد و چون کسی را آن نزدیکیها ندید، یواشکی گهواره را با نوزاد توی رودخانه انداخت و به سرعت دور شد.

اما قسمت این نبود که پسر کوچک در میان امواج رودخانه غرق شود. سرنوشت او را داخل گهواره روی امواج آب پیش برد و به نقطه‌ای رسانید که یک ماهیگیر کنار رودخانه تور ماهیگیری خود را تعمیر می‌کرد.

ماهیگیر گهواره را روی آب دید. آن را از آب گرفت و بیرون آورد. چشمش به کودکی افتاد که با لبخند شیرینی بر لب، توی گهواره خوابیده بود. کودک را به خانه برد، با خوشحالی زنش را صدا کرد و گفت:

- بیا عزیزم، دیگر شکوه و شکایت نداشته باش که چرا فرزندی نداریم. خداوند این پسر کا کل زری را برای ما فرستاده است. او را از آب رودخانه گرفتیم.

زن ماهیگیر با شادمانی بسیار نوزاد را در آغوش گرفت، بوسید و نوازش کرد. زن و شوهر اسم پسر را خداداد گذاشتند.

سالها گذشت. یک روز گرم تابستان، باز هم سلطان دنبال شکار، از همراهان دور افتاد. سلطان که از تشنگی بی طاقت شده بود، جلو خانه‌ی ماهیگیر ایستاد، از اسب پیاده شد، در زد و گفت:

- تشنه هستم، کمی آب به من بدهید.

ماهیگیر صدا زد:

- خداداد، برای لب تشنه‌ی این سوار آب خنک بیاور.

خداداد که جوان برازنده‌ای شده بود، یک کاسه آب خنک آورد. سلطان کاسه‌ی آب را سرکشید و نگاهی به خداداد انداخت. بعد از پیرمرد ماهیگیر پرسید:

- جوان برازنده‌ای است، همین یک فرزند را داری؟

- بله. این یکی را هم خداوند به ما هدیه کرده است. به همین دلیل اسمش را خداداد گذاشته‌ایم.

سلطان خندید و گفت:

- همه‌ی بچه‌ها به خواست خداوند به دنیا می‌آیند.

- بله، اما خداداد یک هدیه است. او را از رودخانه گرفتم.

سلطان با تعجب پرسید:

- از رودخانه؟ چند سال داشت؟

- یک نوزاد بود، در گهواره.

ماهیگیر داستان را تعریف کرد. سلطان پریشان شد. رنگ از چهره‌اش پرید. در فکر فرورفت و با خود گفت: "این همان فرزند جنگل بان است". ماهیگیر متوجه دگرگونی حال او شد و پرسید:

- ناراحت هستید؟ از چی؟

- آه، بله. یک پیام فوری باید برای همسرم بفرستم. آیا پسر شما

پیام مرا خواهد برد؟ پاداش مناسبی خواهد داشت.

خداداد گفت:

- نیازی به پاداش نیست.

- متشکرم جوان.

سلطان از خورجین چرمی اسبش قلم و کاغذی بیرون آورد، روی سنگی نشست و نوشت: "همسر عزیزم، جوانی که این نامه را آورده، دستگیر کن. دستور بده او را محرمانه بکشند. او دشمن ما است. وقتی به قصر آمدم، باید دستور اجرا شده باشد."

سلطان کاغذ را تا کرد، در قطعه چرمی پیچید، آن را به دقت بست و مهر بر آن زد. سپس به خداداد تحویل داد و آهسته گفت:
- این را به قصر سلطان ببر. مهر مرا به نگهبان نشان بده. تو را پیش همسرم راهنمایی خواهند کرد.

خداداد نامه‌ی سربسته را گرفت و با سرعت حرکت کرد. از رودخانه گذشت تا به جنگل رسید. درون جنگل راه را گم کرد. سرگردان مانده بود که پری سالخورده را دید. به تصور این که زن یک جنگل بان است، پیش رفت، سلام کرد و گفت:
- راه را گم کرده‌ام. ممکن است کمک کنید.

پری سالخورده با مهربانی پرسید:

- کجایمی خواهی بروی؟

- به قصر سلطان.

- راه دوری در پیش داری پسر. شب، جنگل خطرناک است.

- چاره‌ی دیگری ندارم.

- چاره داری. امشب را در خانه‌ی من بمان و صبح حرکت کن.

خداداد با ادب و مهربانی گفت:

- از لطفی که می‌کنید، متشکرم.

پری خداداد را به خانه برد و شام داد. وقتی خداداد به خواب رفت، مادر خوانده ها جمع شدند، نامه را از داخل بسته‌ی مهر شده بیرون آوردند و نوشته را تغییر دادند: "همسر عزیزم، جوانی که این نامه را آورده، شایسته‌ی همسری دخترمان است، بی‌درنگ ترتیب عروسی آنها را بده. این یک دستور است." بعد نامه را سر جایش گذاشتند.

خداداد صبح زود حرکت کرد و پیش از ظهر به قصر رسید. ملکه بسته را گرفت، مهر آن را به دقت نگاه کرد، نامه را گشود و خواند. امضای سلطان و خط او را شناخت. خداداد را جوانی برازنده دید. دخترش را صدا کرد. دختر، بادیدن خداداد پیشنهاد پدرش را بارضایت پذیرفت. بی‌درنگ نزد یکان جمع شدند و آنها را به عقد هم درآوردند. هنوز شب نشده بود که سلطان به قصر برگشت. ماجرا را که شنید، دیوانه شد. سراغ همسرش رفت و با پرخاش پرسید:

- این چه کاری بود که کردی؟

زن با سادگی جواب داد:

- سرورم، طبق دستور شما در نامه‌ی ارسالی عمل کردم.

سلطان نامه را گرفت. خط و امضا و مهر خودش بود، اما مضمون نامه عوض شده بود. به فکر افتاد تا با پیشنهادی انجام نشدنی داماد مزاحم را از سر باز کند. خداداد را احضار کرد و گفت:

- برای این که ثابت کنی شایستگی همسری دختر مرا داری، باید بروی و بگردی تا دختر زرین‌گیس، فرزند سالخورده‌ترین بانوی جهان را پیدا کنی.

خداداد به ناچار راه سفر در پیش گرفت. روزها در راه بود و شبها چند ساعتی می‌خوابید. وقتی که خوابش سنگین می‌شد، پریها او را سر راهی که باید به آن می‌رفت، می‌گذاشتند.

خداداد آن قدر رفت تا به دریا رسید. کنار بندر،
 قایق‌رانی روی قایق بزرگی ایستاده بود. خداداد سلام گفت:
 - سلام جوان، کجا می‌روی؟ خیر باشد.
 - می‌روم تا سالخورده‌ترین بانوی روی زمین را پیدا کنم.
 چشمهای افسرده‌ی قایق‌ران درخشید و با خوشحالی گفت:
 - بیست سال است توی این قایق اسیر شده‌ام. آرزو دارم
 از شر این قایق لعنتی آزاد شوم و به خانه‌ام بروم. وقتی
 آن بانو را پیدا کردی، چاره‌ی کار من را هم از او پرس.
 - قول می‌دهم این کار را بکنم.
 قایق‌ران خداداد را سوار کرد و به آن طرف دریا برد.
 خداداد رفت و رفت تا به شهری رسید. پیرمردی تنها
 نشسته بود. خداداد پیش او رفت و سلام کرد.
 - سلام پسر، سفر به خیر، کجا می‌روی؟
 - به دنبال سالخورده‌ترین بانوی جهان می‌گردم، اما شما
 چرا این همه افسرده هستید؟
 پیرمرد بازوی خداداد را گرفت و گفت:
 - بیا پیش حاکم شهر برویم تا مشکل ما را بگوید.
 حاکم وقتی از مقصد سفر خداداد آگاه شد، گفت:
 - می‌توانم برای نجات مردم شهر خواهشی از تو بکنم؟
 - بفرمایید، هر چه باشد انجام می‌دهم.
 - ما درخت سیبی داشتیم که میوه‌ی آن پیرها را جوان و
 نیرومند می‌کرد. بیست سال است که درخت میوه نمی‌دهد.
 از آن بانو پرس چه کنیم تا درخت دوباره به بار بنشیند.
 خداداد قول داد و حاکم برای او پروزی آرزو کرد.

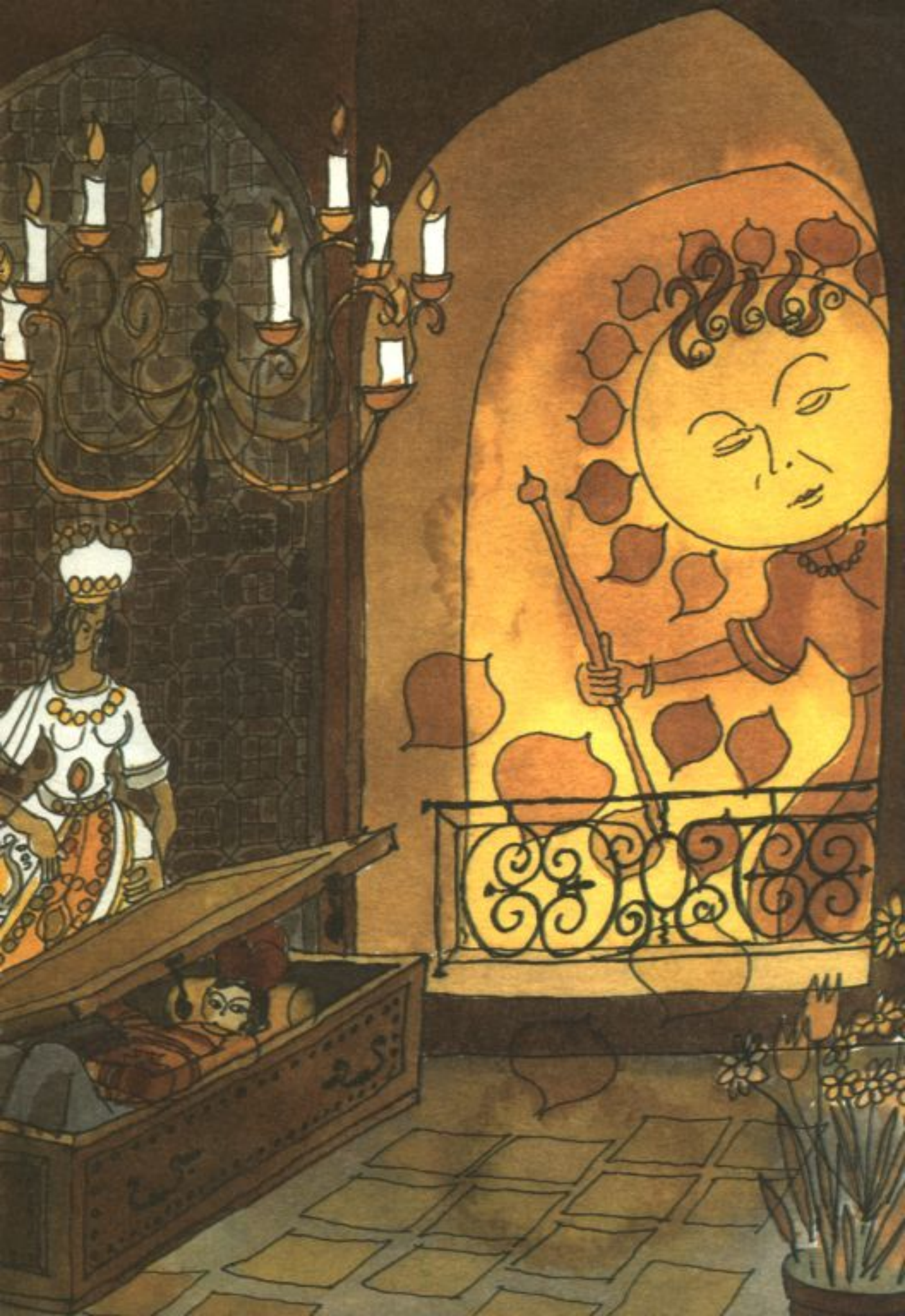

خداداد باز هم رفت و رفت تا به شهر دیگری رسید. جوانی
را دید که زار زار گریه می کرد و اشک می ریخت.
- سلام جوان، چرا گریه می کنی؟ شجاع باش.
جوان افسرده نگاهی به خداداد انداخت و پرسید:
- برای چه این جا آمدی؟
- راهم از این طرف افتاد. می روم سالخورده ترین بانوی
جهان را پیدا کنم.
- چرا تا زمانی که مادرم زنده بود، نیامدی؟
- برای مادرت متاسفم، چه کاری از من ساخته است؟
- بیا برویم تا حاکم شهر داستان را برایت بگوید.
وقتی که حاکم شهر قصد سفر خداداد را دانست، گفت:
- خواهشی از تو دارم. ما چاه آبی داشتیم که آب آن
بیماران را شفا می داد. بیست سال پیش چاه خشک شد. از
آن بانو پرس چه باید بکنیم چاه دوباره پر آب شود.
خداداد قول داد و حرکت کرد.
رفت و رفت تا به چمن زاری پر گل رسید که در آن قصر
باشکوهی بنا شده بود. در زد و وارد قصر شد. بانوی سالخورده ای
به استقبالش آمد.

- سلام مادر.

- سلام جوان، خوش آمدی. این جا چه می کنی؟

- به دنبال دختر زرین گیس فرزند سالخورده ترین بانوی جهان هستم تا سه تا موی طلایی او را برای سلطان ببرم. شما او را می شناسید؟

- بله، تو هم او را دیده ای و می شناسی. آن دختر، خورشید خانم است. خورشید خانم دختر دنیا است که سالخورده ترین بانوی جهان است. توسعه رشته از موهای او را باید برای سلطان ببری. - کجا می توانم او را پیدا کنم؟

- خورشید خانم هر شب برای خواب این جا می آید، اما تو نمی توانی به او نزدیک شوی چون حرارتش تو را کباب می کند. تا نیامده، برو داخل آن صندوق پنهان شو و تا صبح بیرون نیا. سه رشته مو را خودم از سرش خواهم کند. باد تندی وزیدن گرفت و حرارت سالن قصر بالا رفت. خورشید خانم خسته، تشنه و گرسنه از پنجره ی بزرگ به داخل آمد.

وقتی که خوب غذا خورد و از آشامیدنیها سیراب شد، سرش را روی زانوی پری سالخورده گذاشت و از خستگی به خواب رفت. پری آهسته یک تار موی طلایی از گیسوان خورشید خانم جدا کرد و بر زمین انداخت. دنگ صدا کرد. خورشید خانم چشمش را نیم‌باز کرد و پرسید:

- چه می‌کنی، مادر بزرگ؟

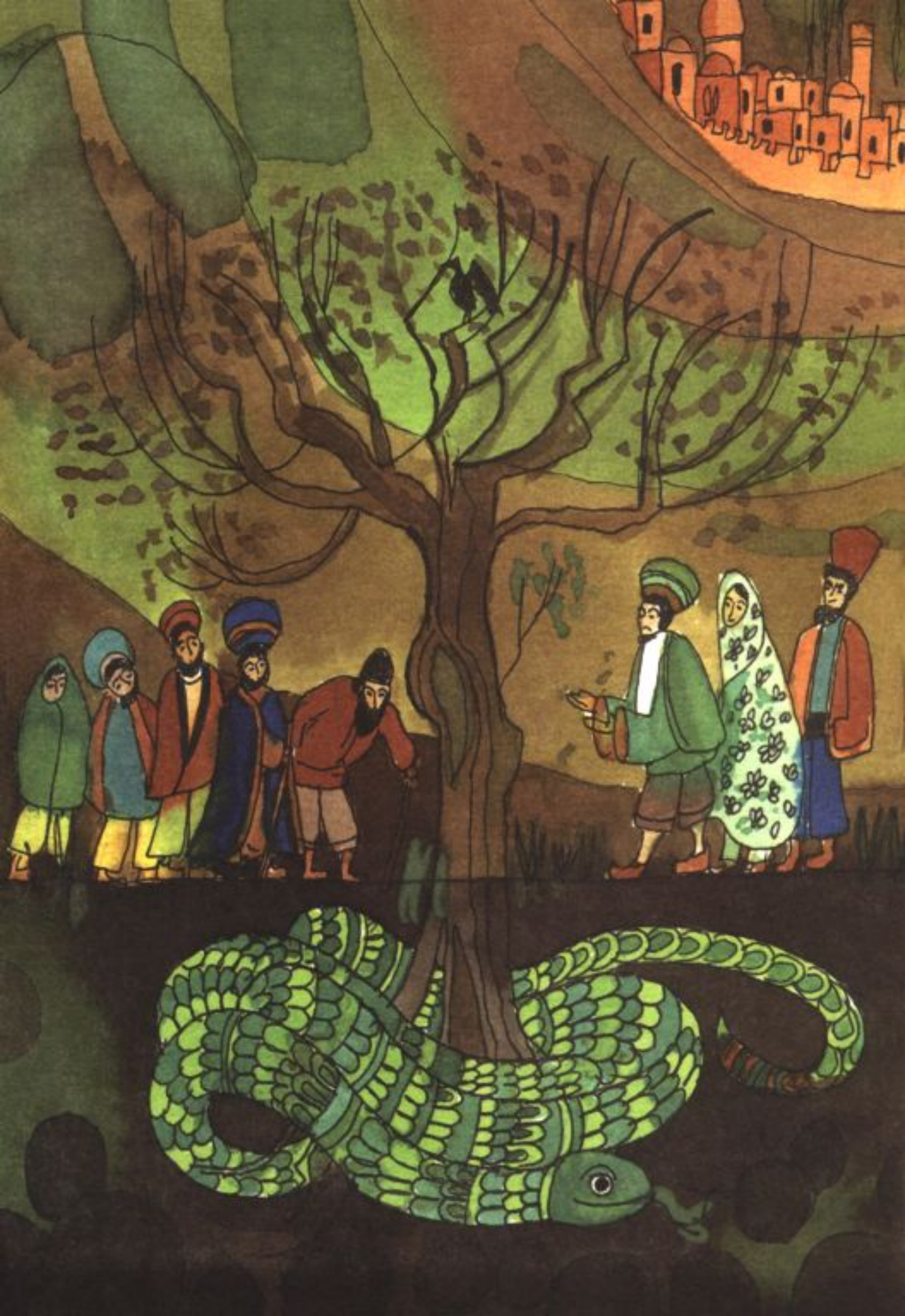
پری سالخورده گفت:

- خواب دیدم به شهری رفته‌ام که آب چاه آن بیماران را شفای داد، ولی از بیست سال پیش چاه خشک شده است. راستی مردم چه باید بکنند تا آب به چاه بیاید؟ خورشید خانم گفت:

- یک قورباغه بیست سال پیش سرچشمه‌ی آب حیات‌بخش را بست. حالا آن قدر بزرگ شده که حتی قطره‌ای آب به چاه نمی‌آید. باید قورباغه را بکشند و سر چشمه را تمیز کنند تا آب به چاه سرازیر شود.

خورشید خانم این را گفت و به خواب رفت. پری سالخورده کمی صبر کرد تا خواب او سنگین شود. بعد یک تار موی دیگر کند و بر زمین انداخت. دنگ صدا کرد. خورشید خانم ناراحت از خواب بیدار شد و پرسید:

- چه می‌کنی؟

- خواب عجیبی دیدم. در شهری بودم که سیب درخت آن
پیرهای ناتوان را جوان و نیرومند می کرد. حالا بیست سال
است میوه ندارد، ولی نفهمیدم چرا؟
خورشید خانم گفت:

- یک مار بزرگ به ریشه‌ی درخت چسبیده است و شیره‌ی
درخت را می مکد. باید مار را بکشند تا درخت به بار
بنشیند.

خورشید خانم پلکها را بست و لحظه‌ای بعد به خواب رفت.
پری سالخورده کمی صبر کرد، بعد موی سوم را کند و بر زمین
انداخت. دنگ صدا کرد. خورشید خانم عصبانی از خواب پرید و با
اعتراض گفت:

- می گذاری امشب بخوابیم، یا نه؟

پری با مهربانی جواب داد:

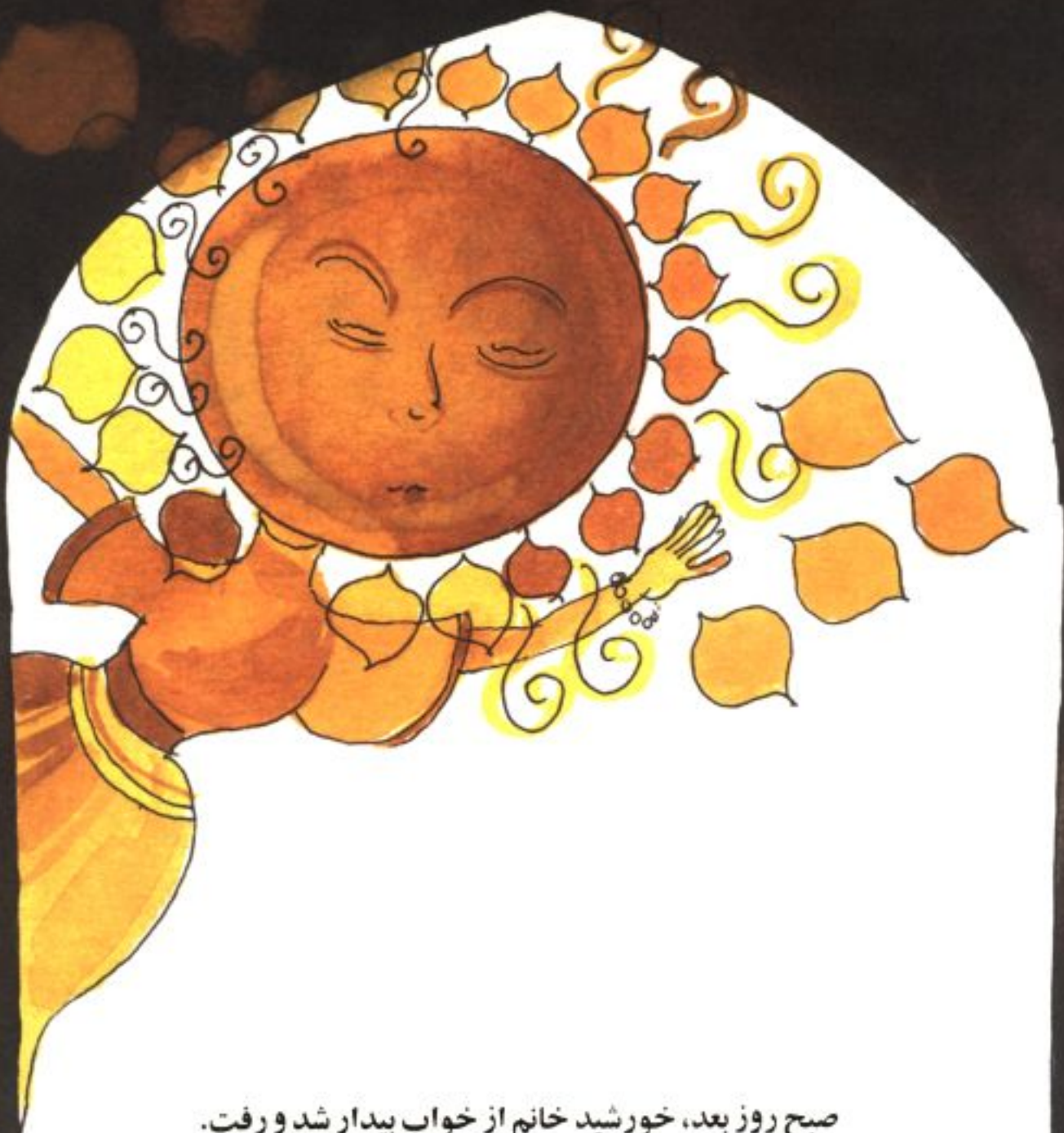
- عجیب است خورشید خانم، خواب دیدم سوار یک قایق
هستم و از دریای سیاه عبور می کنم. قایق ران بیست سال است
در قایق خودش زندانی است و نمی داند چه طور نجات
پیدا کند، تو می دانی؟
خورشید خانم گفت:

- اگر قول بدهی بگذاری تا صبح راحت بخوابیم، می گویم که
چه باید بکند.

- قول می دهم.

- باید پارو را به اولین مسافری که سوار می شود بدهد و از قایق
بیرون ببرد. آن دیگری ناچار خواهد شد جای قایق ران تا ابد
پارو بزند.

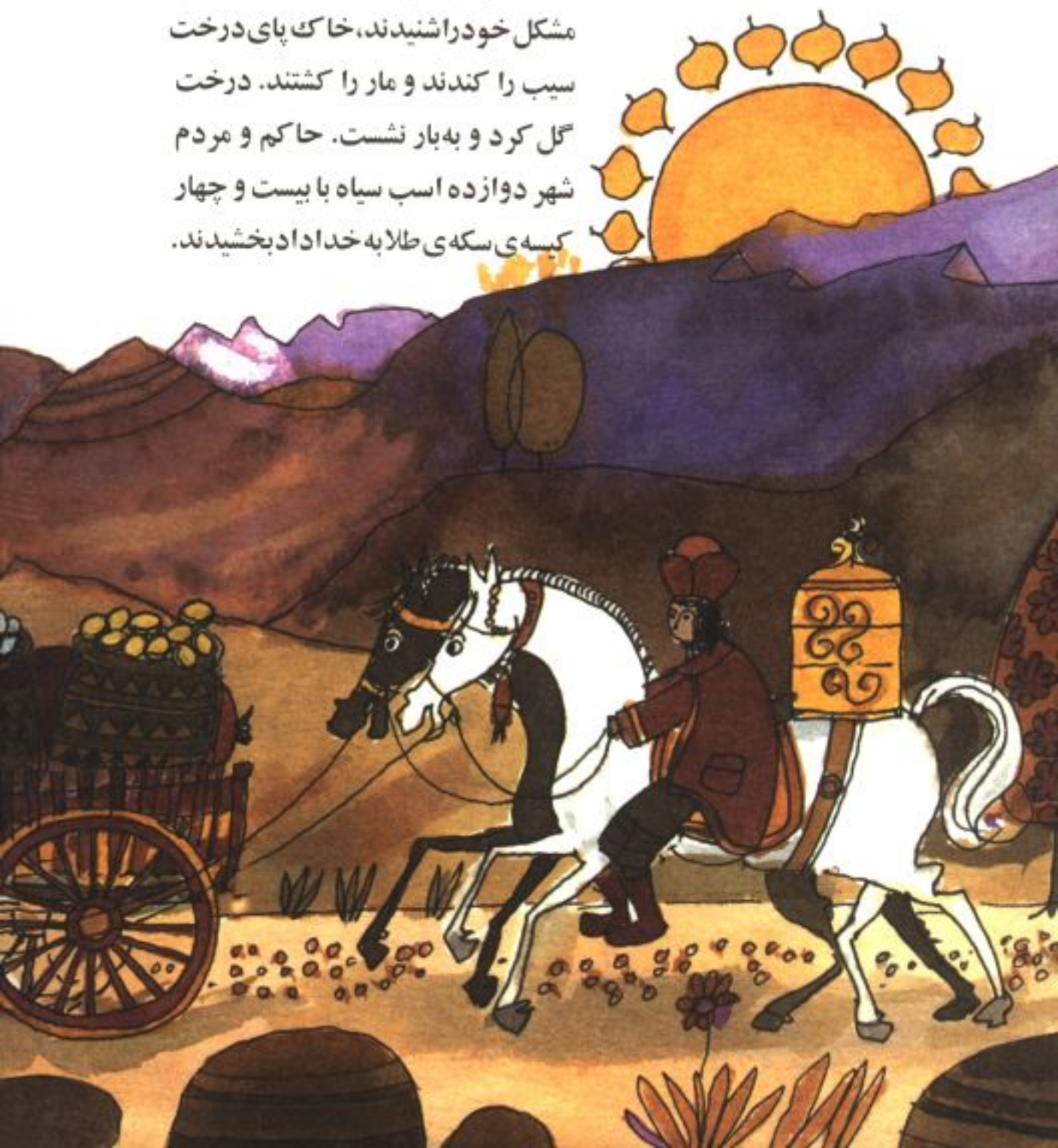

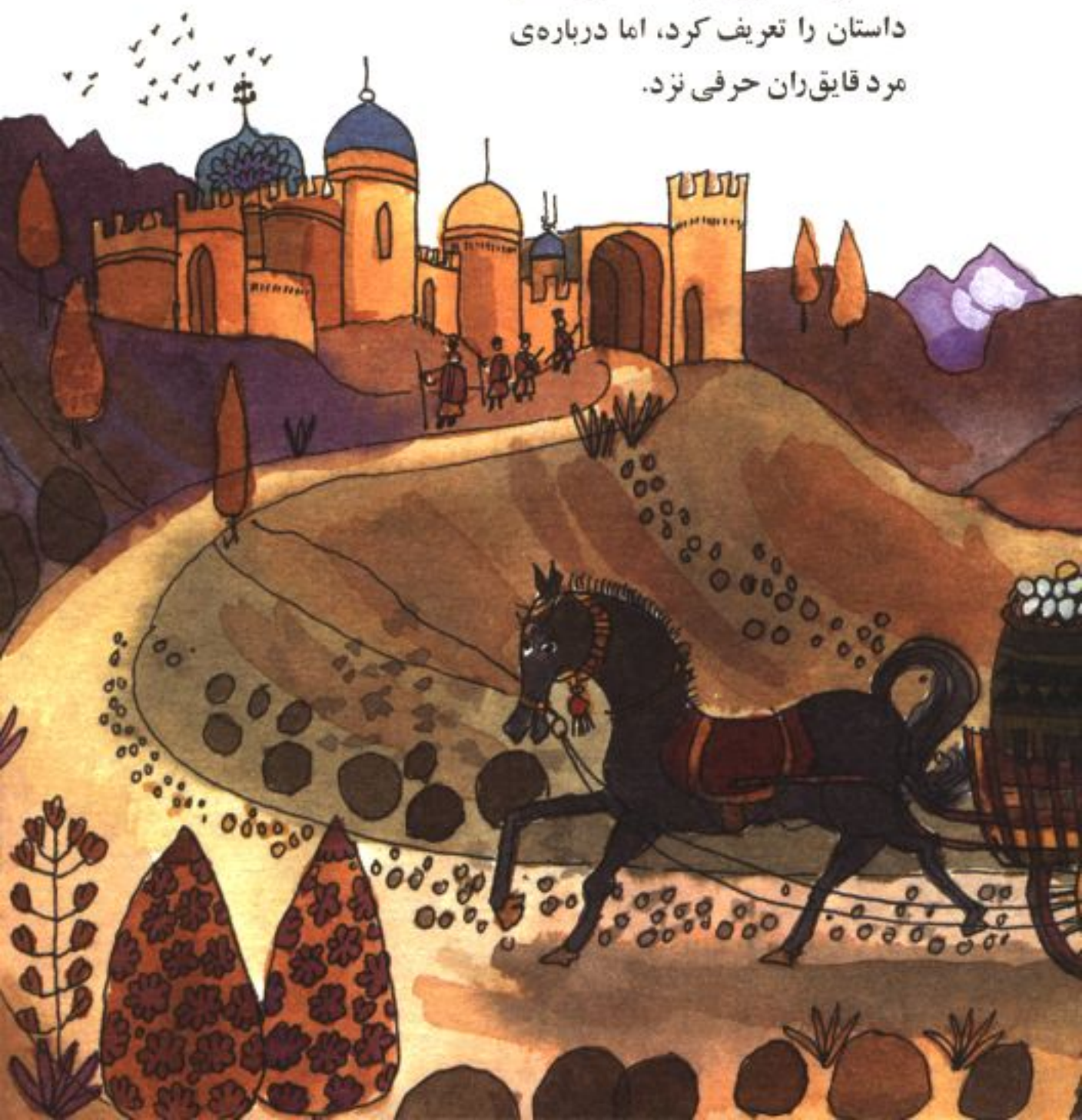
صبح روز بعد، خورشید خانم از خواب بیدار شد و رفت.
بعد از رفتن او، پری سالخورده خداداد را از درون صندوق
بیرون آورد، سه تار موی طلایی را به او سپرد و راه چاره‌ی
گرفتار شده‌ها را هم گفت.
خداداد تشکر کرد و با خوشحالی راه برگشت در پیش
گرفت.

خداداد وقتی به اولین شهر رسید، راه حل مشکل را به حاکم شهر گفت. مردم به سرچشمه رفتند و قورباغه را کشتند. آب به داخل چاه سرازیر شد. حاکم و مردم شهر از خوشحالی دوازده اسب سفید بایست و چهار کیسه‌ی پر از سکه‌ی نقره به خداداد هدیه کردند.

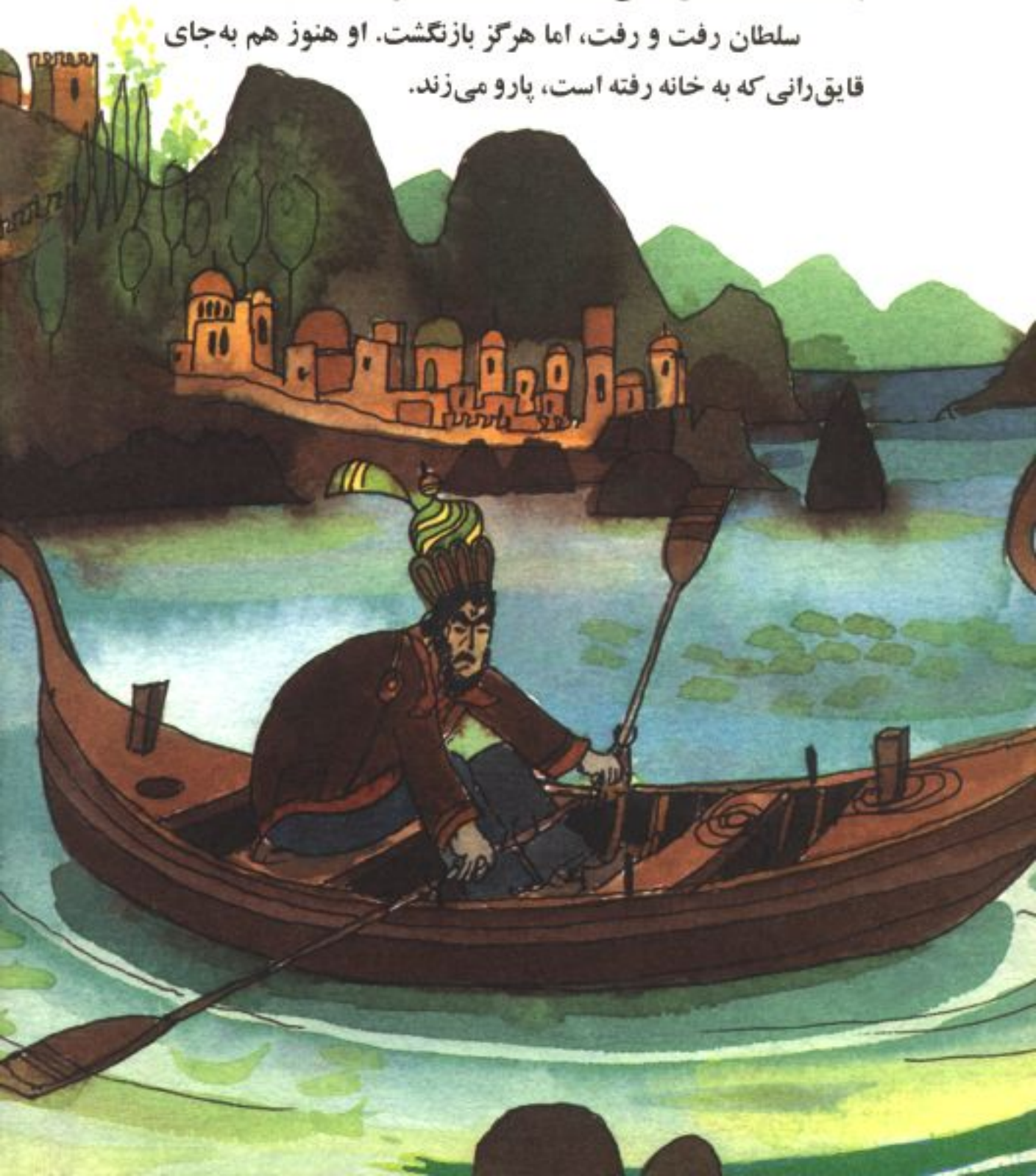
مردم شهر دوم هم وقتی راه حل مشکل خود را شنیدند، خاک پای درخت سیب را کردند و مار را کشتند. درخت گل کرد و به بار نشست. حاکم و مردم شهر دوازده اسب سیاه بایست و چهار کیسه‌ی سکه‌ی طلا به خداداد بخشیدند.

خداداد با اسبها و کیسه‌های طلا و نقره کنار دریا آمد و با کمک
قایقران به ساحل طرف دیگر رفت. بعد به قایقران گفت:
- اولین مسافری که سوار شد، پارو را به دست او بده و خودت
به خانه برو. جانشین تو ناچار خواهد بود تا ابد پارو بزند.
وقتی خداداد به قصر رسید، سه
تار موی طلایی را به سلطان داد و
داستان را تعریف کرد، اما دربارهی
مرد قایقران حرفی نزد.

سلطان به طمع افتاد. فکر کرد اگر درخت سیب جوانی آور و
چاه آب شفابخش را صاحب شود، می تواند تمام ثروت دنیا را
به دست آورد. دستور داد وسایل سفرش را آماده کنند. روز بعد
به راه افتاد و همان راهی را که خداداد رفته بود، در پیش گرفت.
سلطان رفت و رفت، اما هرگز بازنگشت. او هنوز هم به جای
قایق رانی که به خانه رفته است، پارو می زند.

شابک ۹۶۴-۵۵۱۱-۹۹-۲
ISBN 964 - 5511 - 99 - 2